

UN STUDIU ȘTIINȚIFIC COMPLEX ÎN DOMENIUL CHIRURGIEI PEDIATRICE

Academician **Gheorghe GHIDIRIM**

E-mail: gheorghe.ghidirim@usmf.md

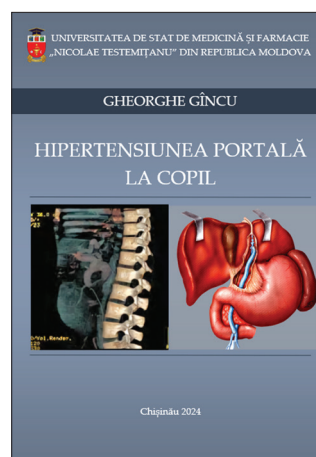
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9047-0596>

USMF „Nicolae Testemițanu”

Monografia *Hipertensiunea portală la copil* este concepută pentru pregătirea specialiștilor din profilul clinic chirurgical pediatric, dar prin tematica abordată și conținutul ei practico-științific se adresează unui auditoriu mai larg. Principiile metodologice ale acestei lucrări reflectă necesitatea selectării, asamblării și corelării unor concepte, metode și tehnici în concordanță cu cerințele actuale de modernizare și perfecționare a învățământului medical, cerințe care reclamă noi coordonate conținutului didactic al pregătirii practice a viitorilor specialiști în domeniu. În consecință, prin structura și conținutul său lucrarea își propune să-i orienteze pe chirurgii pediatri în problematica majoră a investigațiilor clinice și paraclinice, transpunerea în practică a cunoștințelor teoretice și formarea deprinderilor practice prin însușirea și aplicarea unui set variat de metode și tehnici de investigații.

Bolile hepatice reprezintă un capitol dificil al medicinei, cu o diversitate nosologică importantă. Astfel, pregătirea chirurgului pediatru în domeniul hepatologiei necesită o activitate susținută și îndelungată de formare a cadrelor, de stabilire a metodologiei de cercetare medicală pentru verificarea eficacității și elucidarea mecanismelor de acțiune ale acestora și, nu în ultimul rând, de informare, documentare și elaborare de materiale didactice pentru studenți și specialiști în domeniu, medici rezidenți și cadre didactice performante. Lucrarea sintetizează experiența autorului în domeniul hipertensiunii portale la copii, precum și progresul înregistrat de hepatologia pediatrică în ultimii ani, inclusiv hepatologia din Republica Moldova.

Chirurgia hepatică este o specializare deosebit de importantă a chirurgiei generale, pornind de la locul pe care îl ocupă incidența bolilor hepatice la nivel global. Documentată riguros, lucrarea reflectă implementarea algoritmului de diagnostic și tratament al copiilor cu hipertensiune portală. Necesitatea fundamentării diagnosticului etiologic pe criterii de certitudine a impus o abordare mai largă a acestei probleme. De aceea, astăzi ameliorarea diagnosticului etiologic vizează, mai întâi de toate, acuratețea examenului cli-

Gheorghe GÎNCU. *Hipertensiunea portală la copil*. Chișinău, 2024. 271 p.

nic general și alegerea judicioasă a examenelor complementare. Informația medicală trebuie să fie imediat operațională, indiferent de situație și indiferent de specializarea medicului.

În consecință, studiul acoperă golul existent în literatura medicală de specialitate cu un material de ansamblu asupra metodelor de cercetare hepatologice. Lucrarea răspunde unor necesități stringente de informare și instruire a medicilor, medicilor rezidenți, cercetătorilor și studenților interesați de stadiul actual al cunoștințelor referitoare la particularitățile diagnosticului hepatologic întregind datele noi din literatură. Lucrarea a fost elaborată din necesitatea impusă de dezvoltarea impetuoasă pe care a cunoscut-o hepatologia în ultimele decenii. Această dezvoltare a avut și va avea și mai mult pe viitor repercusiuni asupra practicii medicale. Din aceste motive se impune racordarea învățământului superior medical la noile cercetări pe care le-a adus această patologie în medicină. Cuprinzând un material vast, stabilit printr-o imensă muncă de selecție, lucrarea va fi de un real folos pentru chirurgii pediatri. Subliniem, în același timp, efortul autorului de a reda particularitățile etiopatologice, factorii vazoactivi și mecanismele hemodinamice al fiziopatologiei hipertensiunii portale la copii, classifica-

rea varicelor în funcție de tipul evolutiv (endoscopic), examinările biochimice într-o formă cât mai accesibilă chirurgilor pediatri și cadrelor de specialitate.

Considerăm astfel că lucrarea de față este un început în ceea ce privește integrarea învățământului superior cu practica medicală, scopul fiind ca viitorul medic să poată cunoaște cât mai multe din aspectele moleculare ale stării normale și patologice ale organismului uman. Apreciem astfel că monografia *Hipertensiunea portală la copil* este o contribuție valoroasă și binevenită pentru lărgirea orizontului profesional al celor care o vor folosi, spre a fi cât mai utili nobilului scop căruia i s-au dedicat.

În baza studiului efectuat, autorul a confirmat că hemoragia din varicele esofagiene sau gastrice prezintă o cauză frecventă de morbiditate și mortalitate la copiii în vârstă 0-18 ani cu hipertensiune portală. Tratamentul medicamentos profilactic cu beta-blocante este indicat la toți copiii cu hipertensiune portală complicată cu trombocitopenie (sub 140.000 trombocite la mm^3) pentru a evita hemoragia prin erupție variceală.

Ligaturarea endoscopică a varicelor esofagiene în scop profilactic este indicată la pacienții cu varice de gradul II-III și este eficientă pentru profilaxia primară a hemoragiilor variceale. Pacienții cu hipertensiune portală diagnosticați endoscopic cu varice de gradul I necesită monitorizare în dinamică cu repetarea fibrogastroduodenoscopie (FGDS) la fiecare 6 luni. În monografie sunt reflectate criteriile de selectare a tratamentului endoscopic diferențiat în funcție de varianta patologiei. La pacienții cu eșec al tratamentului endoscopic se va recurge la tratament chirurgical cu aplicarea unui șunt portosistemic. Stoparea hemoragiei prin tehnici mecanice de comprimare a varicelor esofagiene (sonda Blackmore), dar cu limitarea tratamentului medicamentos creează o impresie iluzorie a unei hemostaze spontane durabile.

În ciuda implementării metodelor combinate de hemostază medicamentoasă, endoscopică și chirurgicală, hemoragiile variceale prezintă o problemă acută în chirurgia de urgență. Tratamentul eficient al pacienților cu HTP prehepatică constă în utilizarea șuntului mezoportal, fapt ce permite păstrarea perfuziei transhepatice. Șuntul spleno-renal (Waren) se va aplica la pacienții cu particularități anatomice sau anomalii congenitale ale venei porta ș.a.

În ciroza hepatică are loc diminuarea volumelor pulmonare ca rezultat al acumulării lichidului de ascită și ascensiunii diafragmei complicată cu creșterea travaliului respirator. Această modificare condiționează dezvoltarea atelectaziei, diminuarea perfuziei renale, ceea ce determină reabsorbția Na în canalele distale și proximale.

Monografia, bazată pe o bogată experiență în domeniul hipertensiunii portale la copil și pe studiul unei bibliografii recente, cu elemente teoretice și practice de actualitate, un specific didactic pertinent este ușor de parcurs datorită stilului concis, clar, cât și a tehnoredactării moderne. Imagistica și laboratorul sunt explicite, iar iconografia bogată accentuează caracterul academic al studiului. În ansamblu, apariția acestei lucrări reprezintă o importantă etapă în activitatea specialiștilor din hepatologie.

În final, pot afirma că pentru mine această lucrare este ca un dar profesional, întrucât bolile hepatice constituie o patologie foarte dificilă în ceea ce privește complicațiile și prognosticul rezervat. Apreciez că lucrarea dată, prin conținutul său fundamental și aplicativ, merită să facă parte din biblioteca fiecărui student, rezident, chirurg pediatru, medic de altă specialitate, constituind un instrument de valoare în însușirea și exercitarea nobilei profesii dedicate sănătății copilului.